

Aan de slag met... de val van het kabinet

Korte omschrijving werkvorm

Leerlingen maken de kijkvragen bij de Jeugdjournaaluitzending van 15 januari 2021 over de val van het kabinet Rutte III. Daarna volgt een quiz over de geleerde begrippen.

Leerdoel

- De leerlingen kennen begrippen als ‘kabinet’, ‘demonstratie’, ‘kinderopvangtoeslagenaffaire’, ‘regering’.
- De leerlingen begrijpen waarom het kabinet Rutte III is gevallen.
- De leerlingen kunnen uitleggen wat er gebeurt als een kabinet valt.

Duur

Circa 45 minuten

Benodigd materiaal

- Werkblad met kijkvragen
- Antwoordblad om samen na te kijken
- Spiekbriefje met belangrijke begrippen om extra uitleg te geven
- Quizvragen

Bron

<https://jeugdjournaal.nl/uitzending/55352-avondjournaal.html> (tot 11:25)

De werkvorm stap voor stap

1. Leg uit wat de leerlingen vandaag gaan doen:
 - a. Samen een Jeugdjournaal-fragment bekijken over de val van het kabinet en de kinderopvangtoeslagenaffaire (kan ook individueel), en vragen daarover beantwoorden (en nakijken).
 - b. Samen een quiz spelen over de val van het kabinet.
2. Zorg dat het vragenblad apart naar de leerlingen wordt gestuurd.
3. Bekijk samen het Jeugdjournaal en laat ze individueel de vragen maken. Je kunt ze eventueel in groepjes van twee laten samenwerken.
4. Kijk de vragen gezamenlijk na en geef extra uitleg als dat nodig is.
5. Vraag of de leerlingen iets groens en iets roods willen pakken:

“Zorg dat je allemaal iets groens en iets roods pakt. Dat mag een appel zijn, een stukje lego, een boek, je kamerplant, dat maakt niet uit. Het goede antwoord is groen of rood. Als je denkt dat het groen is hou je iets groens voor de camera en als je denkt dat het goede antwoord rood is dan hou je iets roods voor de camera. Degene met de meeste goede antwoorden wint.”
6. Doe de quiz met de leerlingen. Rond het af met een schattingsvraag als er een gelijkspel is.

Vragenblad

Bekijk het Jeugdjournaal van 15 januari 2020 <https://jeugdjournaal.nl/uitzending/55352-avondjournaal.html> (tot minuut 11:25) en beantwoord de vragen:

1. Waarom schaamt minister-president Rutte zich?
2. Wat betekent 'het kabinet valt'?
3. Verslaggever Bart staat bij het Torentje. Wat is het Torentje?
4. Waarom gaat de minister-president langs bij de koning?
5. Wat vinden de andere partijen in de Tweede Kamer ervan, dat het kabinet is gevallen?

Het kabinet is gevallen vanwege de kinderopvangtoeslagenaffaire. 'Kinderopvangtoeslag' is geld dat ouders terug kunnen vragen van de Belastingdienst als ze geld hebben moeten betalen voor de kinderopvang.

6. Waar werden veel ouders van beschuldigd?
7. Wat moesten de ouders doen van de Belastingdienst nadat ze beschuldigd waren?
8. Welke ouders werden extra streng gecontroleerd?

Het Jeugdjournaal spreekt met Rafen en zijn moeder Samantha.

9. Wat voor gevolgen had het voor Rafen en zijn moeder dat ze beschuldigd werden door de Belastingdienst?
10. Wat vinden Rafen en zijn moeder ervan dat het kabinet opstapt?
11. Wat moet er volgens Rafen gebeuren?

Het Jeugdjournaal gaat ook over de vraag of het land nog wel wordt geregeerd.

12. Wat betekent het voor het bestrijden van de coronacrisis dat de ministers ontslag hebben genomen?
13. Mogen de ministers nog wel andere belangrijke beslissingen nemen?
14. Kan Mark Rutte straks weer minister-president worden?

Meningsvraag

15. Wat vind jij er van dat het kabinet is opgestapt vanwege de affaire van de kinderopvangtoeslagen?

Antwoordenblad

- 1. Waarom schaamt minister-president Rutte zich?**
Hij schaamt zich voor de grote fouten die zijn gemaakt in de kinderopvang-toeslagenaffaire.
- 2. Wat betekent 'het kabinet valt'?**
Het kabinet is afgetreden. De ministers en staatssecretarissen nemen ontslag en er komen nieuwe verkiezingen.
- 3. Verslaggever Bart staat bij het Torentje. Wat is het Torentje?**
Daar is de werkkamer van de minister-president.
- 4. Waarom gaat de minister-president langs bij de koning?**
De minister-president biedt officieel het ontslag van zijn kabinet aan bij de koning.
- 5. Wat vinden de andere partijen in de Tweede Kamer dat het kabinet is gevallen?**
Ze vinden het een goede zaak dat het kabinet opstapt, omdat de partijen vinden dat het kabinet verantwoordelijk is.

Het kabinet is gevallen vanwege de kinderopvangtoeslagenaffaire. 'Kinderopvangtoeslag' is geld dat ouders van de Belastingdienst kunnen krijgen om een deel van de kosten voor de opvang van hun kinderen mee te betalen.

- 6. Waar werden veel ouders van beschuldigd?**
Van het maken van fouten bij het vragen van kinderopvangtoeslag.
- 7. Wat moesten de ouders doen van de belastingdienst nadat ze beschuldigd waren?**
Ze moesten (onterecht) duizenden euro's terugbetalen, terwijl ze dat helemaal niet hadden.
- 8. Welke ouders werden extra streng gecontroleerd?**
Ouders met een niet-Nederlands klinkende achternaam.

Het Jeugdjournaal spreekt met Rafen en zijn moeder Samantha.

- 9. Wat voor gevolgen had het voor Rafen en zijn moeder dat ze beschuldigd werden door de belastingdienst?**
Ze moesten veel geld terugbetalen. Daardoor hadden ze geen geld voor verjaardagsfeestjes, leuke dingen en schoolreisjes. Rafen is nog nooit op vakantie geweest.
- 10. Wat vinden Rafen en zijn moeder ervan dat het kabinet opstapt?**
Voor Rafen en zijn moeder verandert er niks. Ze wachten nog steeds tot de schade wordt terugbetaald.
- 11. Wat moet er volgens Rafen gebeuren?**
Hij vindt dat dat de politici het snel moeten oplossen en het geld terug moeten betalen aan de ouders.

Het Jeugdjournaal gaat ook over de vraag of het land nog wel wordt geregeerd.

12. Wat betekent het voor het bestrijden van de corona-crisis dat de ministers ontslag hebben genomen?

De ministers mogen nog wel beslissingen nemen over de corona-crisis.

13. Mogen de ministers nog wel andere belangrijke beslissingen nemen?

Nee, ze hebben afgesproken dat ze wel beslissingen mogen nemen over corona, maar niet over andere belangrijke zaken.

14. Kan Mark Rutte straks weer minister-president worden?

Ja dat kan. Als zijn partij in de verkiezingen groot wordt en samen met andere partijen een meerderheid haalt in de Tweede Kamer.

Meningsvraag

15. Wat vind jij er van dat het kabinet is opgestapt vanwege de affaire van de kinderopvangtoeslagen?

Eigen antwoord.

Quiz

Pak iets roods en iets groens. Dat mag een appel zijn, een stukje lego, een boek, je kamerplant, dat maakt niet uit. Het goede antwoord is groen of rood. Als je denkt dat het goede antwoord groen is hou je iets groens voor de camera en als je denkt dat het goede antwoord rood is dan hou je iets roods voor de camera.

1. **Wat is een kabinet?**

GROEN: Dat zijn de ministers en staatssecretarissen

ROOD: Dat zijn de ministers en de koning

2. **Welke 4 politieke partijen zaten in het kabinet?**

GROEN: VVD, CDA, PvdA, ChristenUnie

ROOD: VVD, CDA, D66, ChristenUnie

3. **Wat betekent 'demissionair'?**

GROEN: De ministers hebben ontslag genomen, maar blijven wel doorwerken tot er een nieuw kabinet is.

ROOD: De ministers hebben ontslag genomen en blijven ook niet doorwerken.

4. **Hoe lang kan een kabinet maximaal blijven zitten?**

GROEN: 4 jaar

ROOD 5 jaar

5. **Wat is een staatssecretaris?**

GROEN: Dat is een hulpminister.

ROOD: Dat is de assistent van een minister. Een soort secretaresse.

6. **Wat is waar?**

GROEN: De koning kan het kabinet wegsturen.

ROOD: De Tweede Kamer kan het kabinet wegsturen.

7. **Wat betekent het dat een kabinet valt?**

GROEN: De ministers mogen geen belangrijke beslissingen meer nemen.

ROOD: De ministers mogen wel belangrijke beslissingen nemen.

Schattingsvraag

8. Hoeveel dagen heeft dit kabinet gezeten?

1177 dagen

Woordenlijst

Regering	Bestaat uit de ministers en de koning.
Ministerraad	Vergadering waarin de ministers met elkaar overleggen. Dat doen ze elke vrijdag.
Kabinet	Dat zijn de ministers en de staatssecretarissen.
Staatssecretarissen	Hulpministers (zij mogen niet mee vergaderen in de ministerraad).
Tweede Kamerleden	Zitten in de Tweede Kamer. Zijn gekozen door het volk. Er zijn er 150.
Minister	Is verantwoordelijk voor een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld natuur. Komt alleen naar de Tweede Kamer om uitleg te geven. Is niet gekozen.
Demissionair	Ontslag nemen, maar nog wel werken tot er nieuwe ministers zijn.
